

Læge Dorte Ejg Jarbøl:

Udrednings- og behandlingsstrategi for dyspepsi i almen praksis

Medicinsk teknologivurdering baseret på en randomiseret kontrolleret undersøgelse

Cand.scient.

Niels Kristian Kristiansen:

Udvikling og evaluering af system til estimering af blærevolumen

Ph.d.-afhandlingen udgår fra Medicinsk Gastroenterologisk Afdeling, Odense Universitetshospital, og Forskningsenheden for Almen Praksis i Odense, Syddansk Universitet.

Formålet var at sammenligne tre udrednings- og behandlingsstrategier for dyspepsi i almen praksis. Der er lagt særlig vægt på konsekvenser for patienten i forhold til omkostninger samt organisatoriske perspektiver.

Designet var et *cluster*-randomiseret kontrolleret studie, hvor 106 praksis på Fyn blev randomiseret til en af følgende strategier: 1) empirisk antisekretorisk behandling, 2) test for *Helicobacter pylori*, 3) empirisk antisekretorisk behandling, efterfulgt af test for *Helicobacter pylori* ved bedring eller symptomfrihed. På baggrund af ressourceforbrug og patientrelaterede effektmål, registreret prospektivt gennem et år, vurderedes omkostningseffektiviteten af de tre strategier.

I perioden juni 2001 til oktober 2002 blev 722 patienter inkluderet i studiet via almen praksis. Vi fandt ingen signifikante forskelle i effekt på symptomer, livskvalitet eller tilfredshed imellem strategierne, men patienter behandlet med empirisk antisekretorisk medicin alene havde gennemsnitligt et højere forbrug af endoskopi og flere sygedage i opfølgingsperioden. På denne baggrund fandt vi begge strategier baseret på test for *Helicobacter pylori* omkostningseffektive sammenlignet med empirisk antisekretorisk behandling alene.

Da flere af de variable, der indgår i evalueringen, ændrer sig over tid, kræver de enkelte strategier periodevis reevaluering, ligesom en opfølgning af studiepopulationen vil være aktuell for at følge langtidseffekter af *Helicobacter pylori* eradikationsbehandling.

Forf.s adresse: Herluf Trolles Vej 329, DK-5220 Odense SØ.

E-mail: djarbol@health.sdu.dk

Forsvaret fandt sted den 21. marts 2005.

Bedømmere: *Brendan Delaney*, England, *Peter Bytzer* og *Peter Matzen*.

Vejledere: *Ove B. Schaffalitzky de Muckadell*, *Jakob Kragstrup* og *Troels Munch-Jørgensen*.

Ph.d.-afhandlingen udgik fra Klinisk Institut, Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus, og havde til formål at udvikle og evaluere et system til overvågning af blærevolumen.

Overvågning af blærevolumen gennem længere perioder kan være anvendelig ved forskning i mange sygdomme samt i forbindelse med behandling eller afhjælpning af forskellige urologiske lidelser. Forskellige blæreskannere til måling af blærevolumen er allerede udviklet, men disse apparater har dog enten været for uhåndterlige, specielt til børn, for unøjagtige eller uegnet til overvågning af urinproduktion over tid. Formålet med dette studium var derfor at udvikle et system til overvågning af blærevolumen hos patienter med forskellige urologiske lidelser, men specielt børn med ufrivillig natlig vandladning, og efterfølgende at evaluere systemet på blærefantomer og voksne patienter.

Systemet er baseret på et patientbåret ultralydsapparat og en bærbar computer, som kommunikerer trådløst med hinanden for at optimere systemet med henblik på brug i sengen under søvn. Måleprincippet er baseret på syv separate ultralydstransducere arrangeret ergonomisk i et cirkulært mønster for at optimere detekteringen af blærens vægge.

Systemet blev evalueret *in vitro* på ultralydsfantomer og *in vivo* på voksne patienter. *In vitro*-undersøgelsen viste, at systemet var i stand til at måle blærevolumen uden systematiske fejl eller drift mht. tid eller temperatur. Den kliniske evaluering på 30 urologiske patienter under cystometri viste, at systemet, på voksne mænd, havde en nøjagtighed, der var tilsvarende eller bedre end større og mere uhåndterligt udstyr. For at opnå optimal funktion hos voksne kvinder og adipøse mænd skal systemets udformning dog ændres i mindre grad.

Forf.s adresse: Klinisk Institut, Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus, DK-8200 Århus N.

E-mail: niels.kristiansen@ki.au.dk

Forsvaret fandt sted den 8. april 2005.

Bedømmere: *Hans Colstrup* og *Jørgen Arendt Jensen*, dr.techn., *Troels Munch-Jørgensen*.

Vejledere: *Jens Christian Djurhuus* og *Hans Nygaard*.